

# Starostlivosť o okrasný trávnik počas vegetácie (kosenie, zavlažovanie, najčastejšie problémy pri pestovaní trávniku)

S príchodom letných mesiacov sa môže niekomu zdať, že starostlivosť o trávnik sa zužuje na akúsi „rutinu“ zahŕňajúcu kosenie a polievanie. Pokiaľ však chceme, aby náš trávnik zostal stále pekný aj počas horúcich letných dní, vyžaduje to minimálne rovnakú intenzívnu starostlivosť ako na jar.

Prvým krokom k úspechu je veľakrát podceňované kosenie trávniku. Keď chceme hovoriť o kvalitnom kosení, je dôležité začať s výberom kosačky. Kosačka na okrasný trávnik by mala byť v každom prípade so zberným košom, aby sa zbytočne na trávniku nezvyšovalo množstvo trávnej plste a prípadné tvorenie hubových chorôb z pokosenej trávy. Druhým dôležitým krokom je pri výbere kosačky prihliadať nielen na jej cenu ale aj na jej kvalitu a plochu pozemku, ktorý mienime pravidelne kosiť. Sila a výkon kosačky – či už benzínovej alebo elektrickej priamo súvisí s kvalitou kosenia ale aj so samotnou životnosťou kosačky. Použitím kosačky so slabým výkonom na väčších plochách trávniku hustejšieho porastu sa kosenie stáva trápením a samotný trávnik býva často takýmto kosением poškodený.

Dalšou dôležitou vecou pred začatím samotného kosenia trávniku je potrebné skontrolovať, či nôž na kosačke nie je tupý. Pravidelným brúsením nožov zabezpečíme čistý rez na trávniku a zabránime tak obšychaniu trávového porastu z vrchnej časti stebiel. Tupý nôž spôsobuje rozstrapkanie koncov trávových stebiel, čoho následkom býva efekt „bieleho trávniku“ – trávnik je poškodený, rýchlejšie vysychá a pomalšie sa regeneruje. Po správnom výbere kosačky a zabezpečení vždy ostrého noža, je ešte potrebné dodržať pár zásad. Z trávniku by sa nemalo odkosiť viac ako vrchná tretina, čo môžeme zabezpečiť pravidelným kosením v intervale cca. každých 5-8 dní, podľa druhu trávniku. Pravidelným kosením zabezpečíme, že trávnik ostáva stále hustý, je menšie riziko jeho zaburinenia a z trávniku je aj menej bioodpadu. V neposlednom rade sa pri pravidelnom kosení aj menej narobíme. Pokiaľ by sa stalo, že trávnik vyrástol viacej, odporúča sa ho pokosiť na vyššom stupni kosenia a ďalšie kosenie už urobíme v štandardnej výške. Výška kosenia štandardných druhov trávnikov sa odporúča v rozmedzí 3,5 až 4,5 cm. Pravidelným kosením pod 3 cm môžeme spôsobiť rednutie porastu. Trávnik sa skladá so zmesi viacerých druhov tráv a niektoré neznášajú nízke kosenie. Taktiež kosenie na zatienených miestach sa odporúča vykonávať na vyššom stupni kosenia, aby porast časom nevredol. Samozrejme pri špeciálnych druhoch trávnikov treba prihliadať na ich špecifické vlastnosti a tomu prispôbiť aj interval, výšku a spôsob kosenia. Chcem spomenúť aj osobitný spôsob kosenia - vretenovými



kosačkami – kvalitatívne na vyššej úrovni ako kosenie rotačnými kosačkami. Tento spôsob kosenia však vyžaduje zo strany záhradkára ešte väčšiu starostlivosť o trávnik ako pri kosení bežnými kosačkami. Okrem iného je potrebný častejší interval kosenia a to cca. každé 3-4 dni.

Dalším dôležitým a nenahraditeľným prvkom v každej záhrade je voda. Pri pestovaní trávnikov o to viacej, lebo pravidelným kosením vytvárame nízku vrstvu porastu. Tento nízky porast je vystavený vo vyššej miere slnečnému žiareniu a následnému odparovaniu vody ako iné rastliny v záhrade. Preto keď chceme aby náš trávnik ostal stále pekný zelený, musíme mu pravidelne dodávať vlahu v potrebnom množstve. V prvom rade je potrebné spomenúť základné zásady správneho zalievania trávniku. Trávnik sa odporúča polievať hlavne vo večerných a nočných hodinách. Vtedy sú straty vlahy spôsobené odparovaním najnižšie a trávnik tak dokáže efektívnejšie využiť dodanú vlahu. Zalieváním trávniku počas dňa sa využitie vlahy znižuje viac ako o polovicu a môžeme pritom spôsobiť aj poškodenie trávniku alebo rastlín vysadených v jeho blízkosti a to spálením porastu pri zalievaní počas horúčav. Toto poškodenie môže následne rastliny oslabiť a sú náchylnejšie na celý rad hubových chorôb. Nedá sa však počas celého roka zalievať vždy rovnakou dávkou vody. Zalievku trávniku treba počas ročných období a pri zmene počasia upravovať. Počas letných horúcich dní sa požadovaná denná dávka vody môže zvýšiť až na 8 lit. vody na m<sup>2</sup>. Zalievajť by sa malo tak, aby bol trávnik v pôde pri hĺbke približne 4 cm mierne vlhký. Samozrejme nemôžeme

zabudnúť na zásadu že aj „všetkého veľa škodí“. Dlhodobé nadmerné množstvo vody v trávniku spôsobuje choroby, rýchlejšie sa uvoľňuje hnojivo a trávnik je potrebné častejšie hnojiť. Vo veľkej miere nežiadúcim efektom v trávniku zabráni automatický závlahový systém. V prvom rade odpadá pravidelná práca pri polievaní (rozťahovanie hadíc a opätovné ukladanie takmer každý deň). Čo sa týka efektivity a kvality, tak polievanie závlahovým systémom je na oveľa vyššej úrovni ako manuálne: dávkovanie vody - je rovnomerné a presné na celú zatrávnenú plochu, umožňuje zalievanie v nočných hodinách a tak výrazne zvýši efektívnosť zálievky. Zavlažovanie sa spustí aj zastaví samé podľa daného nastavenia či ste doma alebo nie (využitie počas dovolení a ľudí pracovne zaneprázdnených), má tiež množstvo ďalších možných nastavení podľa aktuálnej potreby záhradkára (frekvencia, dĺžka, uhol zalievania, atď.). Súčasťou automatickej závlahy býva aj dažďový senzor, ktorý automaticky vypína spustenie plánovanej zálievky počas daždivého obdobia a tak šetrí vodou a energiami. Ani estetika záhrady nieje narušená, lebo polievače sú mimo prevádzky skryté pod povrchom pôdy a vysávajú sa len na čas zalievania pod tlakom vody. V každom prípade je dôležité nepodceňovať pravidelné zalievanie trávniku či už manuálne alebo pomocou závlahového systému, lebo poškodený trávnik dlhodobým suchom sa veľmi dlho dostáva do pôvodnej „kondície“, prípadne je potrebný aj rekonštrukčný zásah, v najhoršom prípade jeho znovuzaloženie. So zalievaním trávniku úzko súvisí aj pravidelné a správne hnojenie trávniku (o hnojení sme písali v predchádzajúcom čísle Spravodajcu). Za predpokladu dodania potrebného množstva živín, pravidelným zalievaním a kosením bude Váš trávnik určite pekný počas celého roka.

Dalšími najčastejšími problémami, s ktorými sa záhradkári stretávajú pri pestovaní svojich trávnikov sú okrem hubových a plesňových ochorení (o ktorých sme tiež písali v predchádzajúcom čísle Spravodajcu) aj iné. Medzi živočíšnych škodcov môžeme zaradiť larvy hmyzu, chrobáky (chrústy a listokazy), muchy, dážďovky. Larvy spôsobujú poškodenie trávnikov najmä požieraním koreňov, čo spôsobuje zvýšené odumieranie rastlín. V prípade väčšieho výskytu je možné použiť úzku skupinu účinných insekticídov, je však nutné presne určiť škodcu.

Trávnik môže oslabiť aj nedostatok horčička, ktorý sa prejavuje pozdĺžnymi žltozelenými pásikmi na listoch (tzv. tigrovitosť), ktorá sa prejavuje najmä na ľahších piesočnatých pôdach. Horčik môžeme trávniku dodať vo forme zálievky s roztokom zakúpeným v záhradkárstve alebo formou opakova-

ného postreku listovými hnojivami s obsahom horčička.

Pri pravidelnom nízkom kosení, v zatienených a vlhkých miestach a pri aplikácii nevhodných hnojív sa začnú vytvárať v trávniku podmienky pre rast machu. Na trhu existuje množstvo prípravkov proti machu v trávniku a skorou aplikáciou vhodného prípravku (rozťahovanie hadíc a opätovné ukladanie takmer každý deň) o trávnik zabránime ďalšiemu znehodnoteniu trávniku rozrastaním sa machu.

Buriny sa objavujú v trávniku buď na základe nedokonalého odburinenia pozemku pred založením trávniku alebo aj úletovými semenami z okolia. Pokiaľ sa buriny v trávniku nachádzajú, aplikujeme selektívny herbicíd, ktorý likviduje všetky dvojkľúčolistové rastliny (buriny) ale jednokľúčolistovým rastlinám (trávam) neškodí. Správna aplikácia tohto prípravku je tiež zárukou úspešného odburinenia trávniku. Postrek aplikujeme najskôr 3-4 dni po pokosení (aby listová plocha burín bola väčšia) a minimálne ďalších 4-5 dní trávnik nekosíme. Postrek sa odporúča aplikovať za predpokladu dobrého počasia bez zrážok a zálievky, minimálne v nasledujúcich 12 hodinách. Pri aplikácii selektívneho herbicídu treba dávať pozor na okrasné dreviny v okolí trávniku, ktoré by sa pri kontakte s takýmto postrekom mohli poškodiť alebo aj úplne vyschnúť. Preto všetky postreky aplikujeme za bezvetria.

Nakoniec v neposlednom rade nemieme zabudnúť ani na starostlivosť o trávnik pred zimným obdobím. Táto starostlivosť počas neskoršej jesene je veľakrát podceňovaná. Trávnik je potrebné kosiť aj počas jesenných mesiacov. Z plôch trávniku je potrebné priebežne odstraňovať napadané listie, aby pred príchodom snehu zostal čistý. Začiatkom októbra sa odporúča aplikovať dlhodobé hnojivo so zvýšeným obsahom draslíka, ktoré spôsobí dobré prezimovanie a rýchle naštartovanie v jarom období. Je dôležité tiež pripomenúť, že počas zimného obdobia, hlavne počas mrazov a pri snehovej pokrývke musíme obmedziť chodenie po trávniku. Predídeme tým poškodeniu rastlín trávniku a následnej tvorbe plesni snežnej v miestach zošlapávania.

V krátkosti sme poukázali na to, že aj starostlivosť o trávnik počas vegetácie nekončí len pri kosení a polievaní, ale aj na niekoľko ďalších faktorov, ktoré môžu pomôcť pri jeho pestovaní a následnom zachovaní jeho pekného a zdravého vzhľadu.

V budúcom čísle spravodajcu sa dočítate o ďalšej problematike súvisiacej so zakladaním okrasnej výsadby, správnom výbere a vysádzaní okrasných drevín, a o ich starostlivosti počas celého roka.

Mgr. Juraj Brezniak, Proeko  
web.t-com.sk/proeko